

Miljøministeriet
Departementet

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg

Den 14. januar 2022
Sagsnummer: 2021-1298
MIM 11-22

./.

Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering grundnotat om Kommissionens delegerede retsakt om ændring med henblik på tilpasning til den tekniske udvikling af bilag III til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/65/EU (RoHS-direktivet) vedrørende fornyelse af undtagelse 2.b.3 for anvendelsen af kviksølv i ikkeli-nære trepulverror (delegeret retsakt)

Kommissionen har den 17. december 2021 fremsendt den delegerede retsakt. Rådssekretariatet har anmodet om eventuelle indsigelser fra medlemsstaterne senest den 21. januar 2022.

Den delegerede retsakt vurderes at hæve beskyttelsesniveauet i Danmark.

Regeringen kan støtte undtagelsen, da det ikke er teknisk muligt i praksis at eliminere eller substituere kviksølv i denne anvendelse, og da beskyttelsesniveauet ikke vil være svækket. Regeringen kan derfor støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede retsakt, og vil otte dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

Med venlig hilsen

Lea Wermelin / Henrik Hedeman Olsen

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens delegerede retsakt om ændring med henblik på tilpasning til den tekniske udvikling af bilag III til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/65/EU (RoHS-direktivet) vedrørende fornyelse af undtagelse 2.b.3 for anvendelsen af kviksølv i ikkelineære trepulverror (delegeret retsakt)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har den 17.12.2021 fremsendt en delegeret retsakt om ændring med henblik på tilpasning til den tekniske udvikling af bilag III til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/65/EU af 8. juni 2011 om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr. Med retsakten fornyes undtagelse 2.b.3 for anvendelsen af kviksølv i ikkelineære trepulverror i en tidsbegrænset periode med en indskrænkelse af anvendelsesområdet, da det er fundet teknisk muligt at reducere grænserne for kviksølvindholdet. Den delegerede retsakt vurderes at hæve beskyttelsesniveauet i Danmark. Retsakten vurderes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser. Regeringen kan støtte undtagelsen, da det ikke er teknisk muligt i praksis at eliminere eller substituere kviksølv i denne anvendelse, og da beskyttelsesniveauet ikke vil være svækket. Regeringen kan derfor støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede retsakt, og vil otte dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

Baggrund

Kommissionen har den 17.12.2021 fremsendt delegeret retsakt om tilpasning til den tekniske udvikling af bilag III til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/65/EU om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr (RoHS-direktivet).

Kommissionen har vedtaget den delegerede retsakt med hjemmel i RoHS-direktivets artikel 5, stk.1, litra a), som et delegeret direktiv. Artikel 5 indeholder bestemmelser om tilpasning af direktivets bilag III og IV til den videnskabelige og tekniske udvikling.

Den delegerede retsakt er udstedt i henhold til TEUF artikel 290 og kan kun træde i kraft, såfremt Europa-Parlamentet eller Rådet ikke gør indsigelse inden for en frist på to måneder, i dette tilfælde indtil 14.02.2022. Fristen for indsigelse kan forlænges med to måneder efter anmodning fra enten Europa-Parlamentet eller Rådet. Europa-Parlamentet træffer beslutning om indsigelse med absolut flertal. Rådet træffer beslutning om indsigelse med kvalificeret flertal.

Rådssekretariatet har anmodet om eventuelle indsigelser fra medlemsstaterne senest den 21.01.2022.

Formål og indhold

RoHS-direktivet giver aktører og virksomheder mulighed for at ansøge om midlertidige undtagelser fra de begrænsninger, som et stof er underlagt under direktivet, eller fornyelse af eksisterende undtagelser. Direktivets bilag III og IV indeholder en optegnelse over de materialer og komponenter i elektrisk og elektronisk udstyr, til specifikke anvendelser, som er fritaget fra begrænsning i henhold til direktivet.

For at en undtagelse ifølge direktivets artikel 5, stk. 1, litra a) kan optages eller fornyes på bilag III og IV skal det fastslås, at optagelsen ikke svækker den miljø- og sundhedsbeskyttelse, der ydes efter forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH), og at en af følgende betingelser er opfyldt:

- Det er ikke teknisk eller videnskabeligt muligt i praksis at eliminere eller substituere dem ved hjælp af ændringer af udformningen eller materialer og komponenter, der ikke kræver anvendelse af materialer eller stoffer på listen i bilag II;
- Alternativernes pålidelighed er ikke sikret;
- Den samlede negative miljø-, sundheds-, og forbrugerbeskyttelsesmæssige indvirkning som følge af substitutionen er større end de samlede miljø-, sundheds- og forbrugerbeskyttelsesmæssige fordele herved.

Beslutninger om optagelse eller fornyelse af undtagelser og disses gyldighedsperioder skal tage hensyn til alternativernes tilgængelighed, substitutionens socioøkonomiske indvirkning og enhver potentiel indvirkning på innovationen.

Er ingen af ovenstående betingelser opfyldt, skal undtagelsen ifølge direktivets artikel 5, stk. 1, litra b) ophæves og fjernes fra bilag III og IV. I de tilfælde udløber undtagelsen tidligst tolv måneder og senest atten måneder efter beslutningen er truffet

Kommissionen modtog to ansøgninger om fornyelse af undtagelse 2.b.3 i RoHS-direktivets bilag III for anvendelsen af kviksølv i ikkelineære trepulverror henholdsvis den 19. december 2014 og den 15. januar 2015. En af ansøgninger blev fornyet med yderligere oplysninger i januar 2020.

Undtagelsen gælder i alle produktkategorier af elektrisk og elektronisk udstyr, som direktivet dækker, jf. RoHS bilag I.

Kviksølv anvendes i ikkelineære trepulverror til at frembringe ultraviolet lys, som derefter omdannes til synligt lys af lyskildens fluorescerende coating. Sammensætningen af coatingen, som indeholder kviksølvet, bestemmer lysets farve og farvegengivelse. Produkter dækket af denne undtagelse er u- eller cirkelformede lyskilder, og har derfor et mere komplekst armatur end de tilsvarende lineære produkter.

Kommissionens tekniske og videnskabelige vurdering fremhævede følgende forhold:

- der findes alternativer på systemniveau (LED-armaturer), men udvalget på komponentniveau (LED-armaturer) og disse komponenters kompatibilitet med eksisterende anlæg er endnu ikke verificeret med hensyn til dimensioner og elektrisk kompatibilitet
- der er brug for mere tid til at udvikle tilstrækkelige kompatible alternativer, og det anbefales derfor i undersøgelsen at forny undtagelsen med den maksimale varighed på tre år
- det er imidlertid allerede teknisk muligt at reducere grænserne for kviksølvindholdet

Kommissionen har vurderet, at en undtagelse kan fornys for den specifikke anvendelse, da det er vurderingen, at den ikke svækker den miljø- og sundhedsbeskyttelse, der ydes efter forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH), og da kravet i artikel 5 stk. litra a) vurderes at være opfyldt med henvisning til, at det ikke er teknisk muligt i praksis at substituere eller eliminere kviksølv i de relevante anvendelser.

Kommissionen har vurderet, at undtagelsen kan fornys med en revideret ordlyd og derved et indskrænket anvendelsesområde, med en lavere grænseværdi for kviksølv, fra 15 mg. pr. lyskilde til 10 mg. pr. lyskilde. Der gives en gyldighedsperiode på tre år, med henblik på indsamling af yderligere data om tilgængeligheden af alternativer til de specifikke lyskildetyper, der er omfattet af denne undtagelse. Undtagelsen i sin nuværende form, med den højere grænseværdi ophæves med en overgangsperiode på tolv måneder.

Det delegerede direktiv forventes ikke at få nogen negativ indvirkning på innovationen på området.

Kommissionen har hørt ekspertgruppen for delegerede retsakter under RoHS-direktivet den 1. september 2016, den 29. oktober 2018 og den 21. oktober 2019.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt den delegerede retsakt og kan gøre indsigelse mod den indtil den 14.02.2022 hvorefter denne frist kan forlænges med yderligere to måneder. Regeringen er ikke bekendt med, at Europa-Parlamentet har udtalt sig om sagen på nuværende tidspunkt.

Nærhedsprincippet

Da der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt, hvor formålet vedrører realiseringen af det indre marked, finder regeringen, at retsakten er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

RoHS-direktivet er implementeret i dansk ret ved bekendtgørelse om begrænsning af anvendelse af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr i EU (RoHS-bekendtgørelsen).

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Det delegerede direktiv skal implementeres i dansk ret ved en tilpasning af RoHS-bekendtgørelsen, hvorved undtagelsen fornyes med et indskrænket anvendelsesområde og undtagelsen, som den fremgår i dag, fjernes. Implementeringsfristen er seks måneder efter det delegerede direktivs ikrafttræden.

Økonomiske konsekvenser

Vedtagelse af det delegerede direktiv forventes ikke at medføre væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller EU's budget. Det skønnes heller ikke at medføre samfunds- og erhvervsøkonomiske konsekvenser, da den bevarer status quo, dog tilpasset den tekniske udvikling.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

Vedtagelse af det delegerede direktiv vurderes at hæve beskyttelsesniveauet i Danmark, da det begrænser den tilladte koncentration af kviksølv.

Høring

Et notat om retsakt har været i skriftlig høring i EU-Miljøspecialudvalget, hvor der er indkommet bemærkninger fra Rådet for Grøn Omstilling, som finder, at den forlængede undtagelsesperiode på 3 år bør reduceres til et år. Det bemærkes hertil, at i de tilfælde, hvor undtagelserne forlænges i 5 år, er substitution af kviksølv ikke teknisk muligt, og forlængelsesperioden fastsættes under hensyntagen hertil. I de tilfælde, hvor der forlænges med 3 år, er der tale om områder, hvor der ikke på nuværende tidspunkt findes alternativer, men hvor indrømmelse af en periode, til at tilvejebringe flere oplysninger om alternativer eller begrundelser for fortsat anvendelse af kviksølv, vil medvirke til at understøtte både udviklingen af alternativer, men også behovet for at kunne markedsføre sine produkter.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Den delegerede retsakt forventes at opnå støtte fra et kvalificeret flertal af medlemsstater.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Der er tale om en fornyelse af en undtagelse med reducerede grænser for kviksølvindhold, hvilket hæver beskyttelsesniveauet. Regeringen kan derfor støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede retsakt, og vil otte dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.